

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 25-06-2019

Mødedato Tirsdag d. 25. juni 2019 kl. 14:00

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af udvalgets bidrag til budget 2020.....	3
Drøftelse af mulighederne for at kortlægge udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund er	12
Opfølgning på initiativ i forhold til problemstillinger med kviklån.....	14
Orientering om Socialtilsynets tilsyn.....	15
Orientering om samarbejdsaftale med Røde Kors.....	16
Orientering om erfaringsopsamling vedr. brugen af engangsvaskeprodukter.....	17
Årlig status på tværgående projekter i Sammenhængende Borgerforløb.....	18
Status på Sammenhængende borgerforløb.....	21
Aktuelle sager.....	25

Punkt 1: Godkendelse af udvalgets bidrag til budget 2020

00.00.00-A00-327-19

Resume

Denne sag indstiller, at udvalget godkender bidrag til Budget 2020.

Udvalgets bidrag består af:

- Beskrivelse af Ældre- og Handicapudvalgets andel af:
 - Effektiviseringskravet på 0,5 pct. af servicerammen til Budget 2020
 - Administrationsbesparelsen på 60 mio. kr. til Budget 2020
 - Øvrige omprioriteringer til velfærd på 140 mio. kr. til Budget 2020
- Udvalgets budgettal og bemærkninger
- Forslag til anlægsønsker

I sagsfremstillingen er bidragene beskrevet.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag, da budget 2020 først bliver godkendt af byrådet den 9/10 2019.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender Ældre- og Handicapudvalgets bidrag, som herefter indgår i drøftelserne af Økonomiudvalgets budgetforslag for 2020, herunder

1. Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer effektiviseringskravet på 10,4 mio. kr. kr. i 2020 og frem, jf. bilag 1.
2. Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer administrationsbesparelsen på 8,1 mio. kr. i 2020 og frem, jf. bilag 1.
3. Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer øvrige omprioriteringer til velfærd på 7,8 mio. kr. i 2020 og frem jf., bilag 1.
4. Udvalgets budgettal og bemærkninger, jf. bilag 2.
5. Forslag til anlægsønsker, som indarbejdes i "Indblik - Anlæg", jf. bilag 3-5.

Beslutning

Ændringsforslag 1 til indstillingspunkt 1:

Venstre stemmer imod følgende besparelser og fremsætter nedenstående alternative forslag. Den øvrige del af dagsordenen stemmer Venstre for.

Der stemmes imod besparelse på den forebyggende indsats i forhold til kost samt uhensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser, idet det både giver væsentligt forringet livskvalitet hos de berørte borgere samt bliver fordyrende i sidste ende, idet svækkede borgere har behov for mere støtte og hjælp i hverdagen. Endvidere stemmes der imod de besparelsesforslag der forringer de frivilliges og forvaltningens vilkår for at bidrage til livskvalitetsforbedrende tiltag overfor seniorer, idet disse tiltag også bidrager til livsmod og evnen til at klare mest muligt selv.

Nedenstående spareforslag udgår af forvaltningens indstilling:

	2020	2021	2022	2023
E1 kliniske diætister	1,5	1,5	1,5	1,5
E2 måltidsmentor	0,8	0,8	0,8	0,8
E3 OK-Aktiv	2	2	2	2
E4 Kompetence-enhed under akutteam	0,55	0,55	0,55	0,55
E6 Mimers Brønd	0,5	0,5	0,5	0,5
E7 Seniorhuset	0,25	0,25	0,25	0,25
E8 Team frivillig	1	1	1	1
I alt	6,6	6,6	6,6	6,6

De 6,6 mio. kr. findes ved reduceret pris- og lønfremskrivning. Disse besparelser vil Venstre løfte af udvalgets besparelse ved den endelige budgetvedtagelse via helt eller delvist anvendelsen af følgende muligheder: stop for opsparing til letbane etape 2 ref. Venstres stemmeafgivelse på økonomiudvalgsmødet 20/2 punkt 13, tilbagekøb såfremt Regeringen bidrager med midler, der kan anvendes til demografiudfordringen i KL-aftalen og en reduktion af den samlede besparelse svarende til det faktisk pt kendte demografibehov til og med 2023 ref. Venstres stemmeafgivelse på økonomiudvalgsmødet den 29/5 punkt 11.

Forvaltningen gør opmærksom på, at Venstres ændringsforslag må betragtes som et ændringsforslag til indstillingens punkt 1. Endvidere gør forvaltningen opmærksom på, at ændringsforslaget formentlig ikke lever op til Kommunalbestyrelseslovens § 21, stk. 3, og at man derfor potentielt kan pådrage sig et ansvar.

Sanne Skougaard Andersen stemmer for ændringsforslag 1.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Christel Gall, Kasper Ejlertsen, Anne-Mette Ebensgaard og Claus Skjoldborg Larsen stemmer imod ændringsforslag 1.

Dermed forkastes ændringsforslag 1.

Ændringsforslag 2 til indstillingens punkt 1:

Socialdemokratiet, konservative og Dansk Folkeparti fremsætter følgende ændringsforslag til indstillingens punkt 1. At besparelsen på Seniorhuset på 250.000 kr. frafaldes og erstattes af en besparelse på ledelse på 250.000 kr.

Sanne Skougaard Andersen stemmer imod ændringsforslag 2.

Rådmand Søren Windell og udvalgsmedlemmerne Christel Gall, Kasper Ejlertsen, Anne-Mette Ebensgaard og Claus Skjoldborg Larsen stemmer for ændringsforslag 2.

Dermed godkendes ændringsforslag 2.

Det oprindelige indstillingspunkt 1 bortfalder derfor.

Ældre- og Handicapudvalget godkender herefter indstillingens punkt 2, 3, 4 og 5.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen beskriver bidragene til budget 2020.

Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer udvalgets andel af effektiviseringskravet på 0,5 pct., administrationsbesparelsen og øvrige omprioriteringer til velfærd

Økonomiudvalget har besluttet at omprioritere 200 mio. kr. til den nære velfærd. Dette skyldes den demografiske udvikling, hvor antallet af blandt andet ældre i Odense stiger markant i disse år. Der er derfor brug for at styrke de borgernære områder, hvilket betyder, at Ældre- og Handicapudvalget skal finde effektiviseringer/besparelser for 15,9 mio. kr. svarende til en nedlæggelse af 19-22 fuldtidsstillinger.

Udover at bidrage til omprioriteringen af de 200 mio. kr., skal udvalget også bidrage til at realisere 36,7 mio. kr. som del af effektiviseringsstrategien. Ældre- og Handicapudvalgets andel er 10,4 mio. kr. svarende til en nedlæggelse af 18-19 fuldtidsstillinger.

De 200 mio. kr. er delt i to:

- 60 mio. kr. skal findes i kommunens samlede administration.
- 140 mio. kr. skal findes på områder, der ikke berører den direkte borgernære velfærd.

Udvalgets andel af de 60 mio. kr. er på 8,1 mio. kr., som svarer til en nedlæggelse af 14-15 fuldtidsstillinger. Økonomiudvalget anbefaler, at de findes inden for følgende områder:

- Fællesadministrative opgaver svarende til 5,5 mio. kr.
- Politisk administrative forslag svarende til 0,6 mio. kr.
- Øvrige administrative forslag svarende til 0,6 mio. kr.
- Personaleforhold svarende til 1,4 mio. kr.

Udvalgets andel af de 140 mio. kr. er på 7,8 mio. kr. årligt, som svarer til en nedlæggelse af 5-7 stillinger. Økonomiudvalget anbefaler, at de findes inden for følgende områder:

- Kan- og skal-opgaver inkl. tilskud og puljer svarende til 4,0 mio. kr.
- Udbud og kontrakter svarende til 2,4 mio. kr.
- Reduceret prisfremskrivning svarende til 1,4 mio. kr.

Tabel - Effektiviserings-, besparelses- og omprioriteringstiltag

	1.000 kr. - 2020-priser	2020	2021	2022	2023
	Effektiviseringskravet på 0,5 procent (samlet 38 mio. kr.)				
E1	Kliniske Diætister**	1.500	1.500	1.500	1.500
E2	Måltidsmentorer/Måltidsakademiet**	800	800	800	800
E3	OK-Aktiv	2.000	2.000	2.000	2.000
E4	Kompetenceenhed under Akutteamet	550	550	550	550
E5	Center for Sundhed og Forebyggelse	1.450	1.450	1.450	1.450
E6	Mimers Brønd	500	500	500	500
E7	Seniorhuset**	250	250	250	250
E8	Team frivillighed. Civilsamfund og frivillighed	1.000	1.000	1.000	1.000
E9	Det hjælpsomme hjem	500	500	500	500
E10	Monofaglig kompetenceudvikling og kompetenceudvikling til ledere	1.250	1.250	1.250	1.250
E11	Politik, Strategi og Udvikling samt Team Sundhed	605	605	605	605
	I alt	10.405	10.405	10.405	10.405
	Administrationsbesparelsen (samlet 60 mio. kr.):*				
	Fællesadministrative opgaver				
A1	Ledelsesspænd og ledelsesunderstøttelse	1.500	1.500	1.500	1.500
A2	Økonomi-området	1.200	1.200	1.200	1.200
A3	Kommunikation	600	600	600	600
A4	MED-systemet	600	600	600	600
A5	HR-området	600	600	600	600
A6	Digitalisering og teknologi	1.000	1.000	1.000	1.000
	Politisk administrative forslag				
A7	Politiske og administrative styringsunivers	500	500	500	500
A8	§ 17 stk. 4 udvalg	100	100	100	100
	Øvrige administrative forslag				
A9	De tværgående Stabe	600	600	600	600
	Personaleforhold				
A10	Personale Cafeer	1.400	1.400	1.400	1.400
	I alt	8.100	8.100	8.100	8.100
	Øvrige omprioriteringer til velfærd (samlet 140 mio. kr.):*				
Ø1	Politik, Strategi og Udvikling samt Team Sundhed (Kan- og skal opgaver)	2.000	2.000	2.000	2.000
Ø2	Organisation og Ledelse (Kan- Og skalopgaver)	2.000	2.000	2.000	2.000
Ø3	Udbud og kontrakter	2.400	2.400	2.400	2.400
Ø4	Reduceret prisfremskrivning	1.400	1.400	1.400	1.400
	I alt	7.800	7.800	7.800	7.800
	Total	26.305	26.305	26.305	26.305

*Måltidsmentorer/Måltidsakademiet er undtaget.

**Administrationsreduktionen og Øvrige omprioriteringer til velfærd har halvårsvirkning i 2020.

I bilag 1 er der en detaljeret beskrivelse af effektiviserings-, besparelses- og omprioriteringstiltagene.

Udvalgets budgettal og bemærkninger

Ældre- og Handicapudvalget har i 2020 et driftsbudget på 2,26 mia. kr.

Ældre- og Handicapudvalget har på udvalgsmødet den 26/3 fået forelagt udvalgets udfordringer. Udfordringerne er landsdækkende og tager primært afsæt i en voksende ældrebefolkning og en stigende kompleksitet i borgerens behov. Udfordringerne udfordrer kravet om, at udvalget skal have et budget til 2020, som er i balance. Værdighedsmilliarden overgår til bloktilskuddet fra 2020 og overgår i den forbindelse normalt til politisk prioritering. Det er besluttet at afvige fra denne praksis, idet Værdighedsmilliarden i Økonomiudvalgets budgetforslag vil blive tildelt Ældre- og Handicapudvalget (jf. rammeudmeldingen). Ældre- og Handicapudvalget skal derefter beslutte, hvorledes midlerne bedst udmøntes i relation til den demografiske udvikling. Midlerne er hovedsageligt anvendt til at imødegå den demografiske udvikling, idet de er anvendt til at ansætte sygeplejersker, fysioterapeuter samt personale på plejecentrene.

Økonomiudvalget har besluttet at omprioritere 200 mio. kr. til den nære velfærd til budget 2020. Dette skyldes den demografiske udvikling, hvor antallet af bl.a. ældre i Odense stiger markant i disse år. Der er derfor brug for at styrke de borgernære områder. De 200 mio. kr. er delt op i to, hvor de 60 mio. kr. skal findes i kommunens samlede administration, og de 140 mio. kr. skal findes på områder, der ikke berører den direkte borgernære velfærd. Ud over at bidrage til omprioriteringen af de 200 mio. kr. til budget 2020, skal udvalget også bidrage til at realisere 36,7 mio. kr. som en del af effektiviseringsstrategien.

På landsplan er der fire store temaer, som udfordrer ældre- og handicapområdet. Det er rekruttering af personale, den demografiske udvikling, det nære og sammenhængende sundhedsvæsen og det specialiserede socialområde.

Rekruttering af personale

Ældre- og Handicapforvaltningen oplever, at det bliver stadig sværere at rekruttere personale til at tage sig af de ældre, der har behov for rehabiliterende indsatser. En undersøgelse udført af KL viser, at 73 procent af kommunerne mangler arbejdskraft inden for ældreområdet. Samtidig vurderer 71 procent af kommunerne, at det er blevet sværere at rekruttere personale inden for ældreområdet end tidligere.

Konsekvenserne af rekrutteringssituationen kan i sidste ende blive, at borgerne ikke kan få de indsatser, de har behov for og med den faglige kvalitet, der er behov for.

Den demografiske udvikling

Det hastigt stigende antal ældre sætter allerede nu sit tydelige præg på økonomien. Det skyldes blandt andet, at borgerne lever længere, hvilket gør, at de har flere kroniske sygdomme samt, at flere lever med mere end én kronisk sygdom. Derudover er der flere borgere, som udvikler demens, og endelig gør den høje alder dem naturligt fysiologisk svagere.

Ovenstående betyder, at de borgere, som i dag har behov for pleje og omsorg, har et stadig større behov end tidligere til trods for, at forvaltningen gennem den rehabiliterende tilgang har succes med at gøre særligt den yngre del af de ældre borgere mere selvstændige og uafhængige. Til gengæld har det stigende antal borgere over 80 år en øget sandsynlighed for fx kroniske sygdomme og dermed behov for en mere kompleks pleje, hvilket udfordrer økonomien på ældreområdet.

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Sundhedsvæsenet har over de seneste år arbejdet henimod, at patienter i højere grad behandles, plejes og rehabiliteres ambulant i eget hjem og nærmiljø.

Det er for det første en udvikling, der har fundet sted ud fra hensynet til at være mindre indgribende i den enkelte borgers hverdag, ligesom der bliver en bedre mulighed for at sikre sammenhæng til eventuelle øvrige kommunale indsatser tæt på borgerens hverdagsliv. For det andet giver mere behandling, pleje og rehabilitering af patienter i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen mulighed for en øget specialisering på sygehusene til gavn for borgere med behov for en højt specialiseret indsats, eksempelvis behandling af kræft. For det tredje frigøres kapacitet på sygehusene til at imødekomme et generelt øget behandlingspres.

Udviklingen i sundhedsvæsenet betyder blandt andet færre sengepladser på OUH, hvilket kan lade sig gøre som følge af mere skånsomme behandlingsmetoder, omlægning til ambulante behandling samt mere hjemmebehandling.

Det er særligt de ambulante behandlinger og hjemmebehandlingen, der udfordrer Ældre- og Handicapforvaltningen, og som allerede nu betyder en markant øget efterspørgsel/pres i forhold til at levere mere både grundlæggende sygepleje og kompleks sygepleje.

Det specialiserede socialområde

Socialområdet i kommunerne er under et stigende udgiftspres. Det mærkes blandt andet på voksenhandicapområdet, hvor udgiftspreset bl.a. skyldes, at antallet af borgere med behov for støtte bliver større på grund af stigende levealder. Det skyldes også, at den enkelte borgers støttebehov stiger som følge af øget kompleksitet. Det gælder eksempelvis i forhold til:

- et voksende antal borgere med ADHD eller autisme
- et voksende antal borgere med kombinerede diagnoser
- et voksende antal borgere med udviklingshæmning og dom
- et voksende antal dyre enkeltsager

Endelig skaber udgiftspreset en udfordring i forhold til borgere og pårørendes forventninger til det serviceniveau kommunerne kan levere. Borgerne skal nemlig – uagtet, hvor kompleks deres tilstand og behov måtte være – modtage en individuelt tilpasset og højt kvalificeret faglig indsats med fokus på livsmestring og rehabilitering. Det betyder bl.a. at borgerens ressourcer og færdigheder skal sættes i centrum for en indsats, der involverer borgeren selv, pårørende, fagfolk og civilsamfund.

Forslag til anlægsønsker til Indblik - Anlæg

Udvalget har 3 forslag til anlægsønsker inden for kategorien ”Understøttelse af de otte Odensemål”. Anlægsønskerne vil blive indarbejdet i publikationen Indblik – Anlæg, som vil være en del af budgetmaterialet til Budget 2020.

I nedenstående tabel er udvalgets forslag til anlægsønsker vist.

Udvalgets forslag til anlægsønsker

2020-priser	2020	2021	2022	2023
Understøttelse af de otte Odensemål:				
Akut mangel på boliger til borgere med autisme	1.500	18.000	23.600	0
Mennesker med demens skal bo trygt	5.000	0	0	0
Sikring af kerneopgaven på ældre- og handicapområdet	5.000	5.000	5.000	5.000

Note. "+" = udgift, "-" = indtægt

Udvalget har anlægsønsket vedrørende Akut mangel på boliger til borgere med autisme som 1.-prioritet og de to øvrige anlægsønsker som 2.-prioritet.

I bilag 3-5 er der en detaljeret beskrivelse af de enkelte anlægsønsker.

Udvalgets budgetproces

I skemaet er der et overblik over udvalgets budgetproces.

Dato for møde i Ældre- og Handicapudvalget	Aktivitet
5/3	Udvalget orienteres om rammeudmelding og budgetproces
26/3	Udvalget orienteres om udfordringer til budget 2020 samt om anlægsønsker
9/4	Udvalget drøfter budget 2020 (prioriteringsspil)
7/5	Udvalget drøfter effektiviseringskravet på 0,5 % samt Øvrige omprioriteringer til velfærd
21/5	Udvalget drøfter administrationsreduktionen
4/6	Udvalget drøfter det samlede bidrag til budget 2020
25/6	Udvalget godkender det samlede bidrag til budget 2020

Økonomi

Sagen indgår i de videre drøftelser om Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2020. De økonomiske konsekvenser herunder for kommunens kassebeholdning opgøres derfor ikke særskilt for denne sag.

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2019 (2019-PL)	2020 (2019-PL)	2021	2022	2023
Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer effektiviseringskravet på 10,4 mio. kr. i 2020 og frem	Drift	Ældre- og Handicapudvalget	10.400.000	10.400.000	10.400.000	10.400.000	10.400.000
Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer administrationsreduktionen	Drift	Ældre- og Handicapudvalget	8.100.000	8.100.000	8.100.000	8.100.000	8.100.000
Beskrivelse af, hvordan udvalget realiserer øvrige omprioriteringer til velfærd	Drift	Ældre- og Handicapudvalget	7.800.000	7.800.000	7.800.000	7.800.000	7.800.000

Udvalgets forslag til anlægsønsker

2020-priser	2020	2021	2022	2023
Understøttelse af de otte Odensemål:				
Akut mangel på boliger til borgere med autisme	1.500	18.000	23.600	0
Mennesker med demens skal bo trygt	5.000	0	0	0
Sikring af kerneopgaven på ældre- og handicapområdet	5.000	5.000	5.000	5.000

Note. "+" = udgift, "-" = indtægt

Bilag

Beskrivelse af udvalgets andel af besparelserne

Udvalgets budgettal og bemærkninger

Anlægsønske - Sikring af kerneopgaven på ældre- og handicapområdet

Anlægsønske - Mennesker med demens skal bo trygt

Anlægsønske - Akut mangel på boliger til borgere med autisme

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar

Forvaltningsudvalgets bemærkninger

Punkt 2: Drøftelse af mulighederne for at kortlægge udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk

30.00.00-A00-1-19

Resume

Byrådet godkendte den 6/3 2019, at Ældre- og Handicapforvaltningen skal undersøge udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk med henblik på en drøftelse og eventuel videre behandling i Ældre- og Handicapudvalget.

Ældre- og Handicapforvaltningen har kortlagt hvilke muligheder, der er for at undersøge udviklingen nærmere.

En undersøgelse af udviklingen kræver, at der skal foretages en samkøring af personfølsomme oplysninger, der er indsamlet til et andet formål. I henhold til Databeskyttelsesloven skal personoplysninger indsamles til ét specifikt angivet og legitimt formål. Oplysningerne må kun benyttes til det formål, som de er indsamlet til.

De oplysninger, der er indsamlet om ældre med anden etnisk baggrund end dansk i Odense Kommune, er ikke indhentet med det formål at undersøge udviklingen blandt den ældre generation. Det er således ikke lovligt for Ældre- og Handicapforvaltningen at undersøge udviklingen nærmere.

Såfremt udvalget ønsker, at der skal foretages en undersøgelse af udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk er der følgende to muligheder:

1. Der kan udarbejdes en ministerhenvendelse. Ministeren kan give den nødvendige hjemmel til, at (alle kommuner) kan lave den nødvendige samkøring af oplysninger. Det er dog en længerevarende proces, hvor ministeriet skal have forslaget i høring blandt mange forskellige parter (organisationer, myndigheder og foreninger), der kan have interesse i forslaget, af to omgange. Det er derfor vanskeligt at sige, hvad varigheden i den proces vil være, og det er uvist, om der vil være opbakning til at igangsætte det i ministeriet.
2. Der kan udarbejdes en undersøgelse, hvor relevante borgere bliver spurgt om de samme oplysninger igen (det vil give den nødvendige hjemmel til at bruge oplysningerne). Det anslås, at en sådan undersøgelse vil løbe op i et 1/3 årsværk svarende til cirka 200.000 kr. Hvorvidt det bliver muligt at sige noget om udviklingen blandt de ældre afhænger af, hvor mange borgere, vi kan finde igen, og om disse ønsker at give lov til, at vi må benytte deres data.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, hvorvidt de ønsker at arbejde videre med én af de foreslåede modeller, der kan gøre det muligt at undersøge udviklingen blandt ældre med anden etnisk baggrund end dansk.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Abdinoor Adam Hassan deltog ikke sagens drøftelse.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Se sagsresumé.

Punkt 3: Opfølgning på initiativ i forhold til problemstillinger med kviklån

00.00.00-A00-452-19

Resume

Punktet blev udsat til mødet den 20/8 2019.

Ældre- og Handicapudvalget drøftede den 4/6 2019 omfanget af problemstillinger for kviklån i forvaltningen. I forlængelse heraf drøftede udvalget en række initiativer, der kan medvirke til at synliggøre og forebygge faldgrupper og risici ved kviklån og andre forretningsformer med høj ÅOP.

Udvalget tilkendegav, at drøftelserne gav anledning til en henvendelse til Børne- og Socialministeren, Erhvervsministeren, Beskæftigelsesministeren og de relevante politiske ordførere vedrørende nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet, når Folketingsvalget den 5/6 2019 er afholdt. Beskæftigelses- og Socialudvalget havde en tilsvarende drøftelse på deres udvalgmøde den 4/6 2019, hvor de kom frem til samme beslutning.

Rådmændene for Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget vil derfor udarbejde en fælles henvendelse fra de to udvalg.

Når henvendelsen er udarbejdet, vil den blive sendt rundt til godkendelse blandt de øvrige udvalgsmedlemmer.

Punkt 4: Orientering om Socialtilsynets tilsyn

27.00.00-K09-3-19

Resume

Denne sag orienterer om, at Socialtilsynet har udført tilsyn på Støttecentret Emilieparken.

Formålet med tilsynet er at bidrage til at sikre, at borgeren ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige og private tilbud efter lov om social service.

Tilsynsrapporten indeholder Socialtilsynets bedømmelse og vurdering af, om tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet, og samlet set fortsat opfylder betingelserne for godkendelse.

Socialtilsyn Syds samlede vurdering er, ”at tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet jf. lov om socialtilsyn § 6”.

Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag.

Bilag

Tilsynsrapport - Støttecentret Emilieparken

Punkt 5: Orientering om samarbejdsaftale med Røde Kors

00.00.00-A00-745-19

Resume

Denne sag orienterer om, at forvaltningen har indgået en samarbejdsaftale for "Samværdighed" med Røde Kors.

Formålet med samarbejdsaftalen er at bidrage til at bryde isolation og ensomhed ved at matche en Røde Kors frivillig og et menneske med en psykisk sygdom eller psykisk sårbarhed i en 'en-til-en'-relation baseret på samvær, ligeværd og værdighed. Forvaltningen vil bidrage til at formidle kontakten mellem brugeren og Røde Kors.

Den frivillige samværsven kommer med menneskeligt nærvær og en oprigtig interesse i at opbygge en relation, der kan være til gensidig glæde og opmuntring. Et delmål vil være at bygge bro fra den psykisk udfordrede samværsvens hjem til social fællesskaber udenfor hjemmet.

Samværsvenner mødes som udgangspunkt 2-4 om måneden enten i den psykisk udfordrede samværsvens hjem eller på et andet aftalt sted, og der er fokus på almindeligt samvær.

Samværet kan have forskelligt indhold, men ofte vil det for eksempel være,

- Samtaler, hvor der både lyttes og samtales.
- Samvær i stilhed, hvor man er stille sammen.
- Aktiviteter i hjemmet såsom kortspil, brætspil eller håndarbejde
- Aktiviteter uden for hjemmet såsom gå- og cykelture.

Røde Kors har allerede indgået samarbejdsaftaler med Assens og Nordfyns Kommune, og er ved at indgå aftaler med Middelfart og Haderslev Kommune.

Samarbejdsaftalen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 6: Orientering om erfaringsopsamling vedr. brugen af engangsvaskeprodukter

29.00.00-G01-39-16

Resume

På bestilling fra udvalget orienterer denne sag om erfaringerne med brugen af engangsvaskeprodukter på det specialiserede socialområde. Sagen er en opfølgning på udvalgets beslutning den 24/4 2018 om indførsel af produkterne i Forløb sindslidelse, Forløb erhvervet hjerneskade og Forløb medfødt hjerneskade.

Produkterne er dels vaskehandsken, som medarbejderen har på hånden og som bliver brugt i stedet for engangsvaskeklude, vand og sæbe. Dels shampoohætten, som gør det muligt at vaske hår uden brug af vand. Hætten bliver kun brugt, når det ikke er muligt at vaske håret på anden vis.

Produkterne er både indført i udkørende grupper og på bosteder og kun hos de borgere, hvor det fagligt vurderes, at en borger vil have gavn af produkterne.

Der er flere gode erfaringer med produkterne, som oftest bruges i forbindelse med sengebade. Her er oplevelsen, at det giver mere ro og velvære til borgerne samtidig med, at medarbejderne sparer tid. På nogle tilbud anvendes produkterne kun hos enkelte borgere. Her er der dog også en positiv oplevelse af produkterne og en tilkendegivelse af, at det giver mindre uro for både borgere og medarbejdere.

Der er eksempler på:

- En borger, der ikke tidligere har villet have personlig hygiejne, som nu gerne vil vaskes med vaskehandsken.
- En borger, der er bange for badeværelset, som nu accepterer at blive vasket med vaskeprodukterne i sengen.
- En borger, der bruger en frottévaskeklud, som han dels har svært ved at vride og dels ikke smider til vask før hjemmeplejen gør det. Ved at bruge vaskehandsken er det blevet en både nemmere og mere hygiejnisk pleje for borgeren.
- En borger, der har haft meget tørre ben, da borgeren ikke kan lide at få creme. Med vaskehandsken er huden blevet mindre tør, hvilket gør, at borgeren ikke længere har behov for creme.

Det er velfærdsteknologiambassadører fra Hjallesegruppen, Sedenhuse, Svovlhatten og Lille Glasvej, som har bidraget til erfaringsopsamlingen.

Punkt 7: Årlig status på tværgående projekter i Sammenhængende Borgerforløb

00.16.02-P20-1-15

Resume

Sammenhængende Borgerforløb har kørt siden 2015 som et udviklingsprojekt på tværs af Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget. Projektet har sit udgangspunkt i en effektanalyse fra 2015 med et vurderet økonomisk potentiale på henholdsvis 10, 40 og 85 mio. kr. i 2017, 2018 samt 2019 og frem. Projektet løber til udgangen af 2019. Fokus i år er derfor på at få projektets resultater ud til flere borgere gennem vellykket implementering i driften.

Sammenhængende Borgerforløb består af en række delprojekter, som skal opnå følgende:

- At borgerne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
- At medarbejderne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
- Større effekt af de kommunale indsatser og ydelser
- Omkostningsreduktioner på servicerammen i Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen

Det sker gennem en udvikling af koordinerede og helhedsorienterede indsatser med borgeren i centrum for borgere med komplekse sagsforløb og mange indsatser.

Jf. byrådet beslutning den 8/5 2019 er kadencen for afrapportering på de tværgående projekter i Sammenhængende Borgerforløb ændret. Det betyder, at der afrapporteres én gang årligt i juni i en fællessag til Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget samt Beskæftigelses- og Socialudvalget i forbindelse med udvalgenes budgetbidrag. Denne sag er derfor sidste afrapportering til udvalgene i projektperioden.

Status på den oplevede forbedrede sammenhæng

Overordnet set sikrer Sammenhængende Borgerforløb en oplevelse af større sammenhæng. I de projekter hvor vi har udarbejdet kvalitative temperaturmålinger (interviews med borgere og medarbejdere) kan vi se følgende:

1. at medarbejdere på tværs af forvaltningerne i højere grad end tidligere samarbejder om borgerne
2. at samarbejdet om de udsatte borgere opleves som en reel forskel for borgerne.

For medarbejderne har det krævet en ændring af blandt andet kulturen og arbejdsgange, og det er den, vi nu kan se effekten af. Det gode samarbejde har fokus på borgernes behov, handling og empowerment, og det kræver det rette mindset hos medarbejderne (Udsatte Familier). Der ses også klare forbedringer på førtidspensionsområdet, som nu opleves problemfrit, og hvor antallet af klager er faldet markant (Overgang Handicap).

På tværs af delprojekterne har der kørt et IT-spor med fokus på elektroniske individ- og familieplaner samt nemmere adgang til og styring af samtykker via en samtykkekomponent udviklet i projektet. Samtykkekomponenten er klar til test, og allerede nu viser det et stort potentiale for borgere i Odense Kommune såvel som i andre kommuner.

Af nye projekter er vi inden for det specialiserede socialområde påbegyndt arbejdet med at skabe bedre sammenhæng for borgerne ved at etablere et nyt snit mellem Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Fremover bliver det borgerens arbejdsevne, som bliver bestemmende for forvaltningernes myndighedsansvar (Nyt Snit). Det nye snit træder efter planen i kraft den 1/1 2020.

For at høste den fulde gevinst i delprojekterne er opgaven nu at omdanne de forskellige løsningsforslag til varige ændringer i driften samt at skalere de bedste løsninger, så de kommer flere borgergrupper til gavn. I arbejdet med sindslidende betyder det fx, at vi udvider fokusgruppen fra aktivitets- og jobparate til også at inkludere borgere i ressourceforløb, og i delprojektet med fokus på udsatte familier inkluderer vi nye målgrupper, som tidligere ikke var med i projektet.

Den oplevede forbedring skabt i Sammenhængende Borgerforløb viser, at der er et stort potentiale i at samudvikle i forvaltningerne. Derfor er det vigtigt, at vi fortsætter det gode arbejde med at blive bedre til at samarbejde, koordinere på tværs og effektivisere de interne arbejdsgange til gavn for borgerne. Behovet bliver kun større fremadrettet. Det skyldes blandt andet den demografiske udfordring med flere børn og ældre borgere og de kommende forandringer med Sundheds- og Sammenhængsreformen. Reformerne betyder, at samspillet mellem forvaltningerne skal fungere endnu mere effektivt i morgen end i dag. Med det grundlag og de erfaringer, der er gjort i Sammenhængende Borgerforløb, er Odense Kommune organisatorisk godt rustet til at kunne tackle de fremtidige udfordringer.

Status på provenu og målgruppe

Måltallet for udgifter til borgernes forsørgelsesgrundlag med videre (UO) er for hele 2019 12,9 mio. kr. For 1. kvartal 2019 kan vi se, at der samlet set er opnået et provenu på 2,6 mio. kr. på årsniveau. Det betyder, at vi på provenu alene ikke er i mål. Det lave provenu giver til dels mening i forhold til, at det først er nu, vi skalerer projekterne til flere borgermålgrupper. Ved samme effekt som nu forventes et væsentligt større samlet provenu ved skalering til flere målgrupper.

Måltallet i 2019 er desuden højere end tidligere år grundet manglende provenuopfyldelse i 2018. For 2020 er provenumåltallet igen 8,3 mio. kr.

For målgruppen har man indtil nu på tværs af alle delprojekterne i projektudviklingsfasen samarbejdet om 301 borgere (nettomålgruppen). Potentielt kan der samarbejdes om ca. 1.330 borgere (bruttomålgruppen). Tallene er udtryk for, at der er et væsentligt skaleringspotentiale i projektet. Især for delprojektet Udsatte Familier (det projekt som har det største økonomiske potentiale) forventes en stor effekt, når samarbejdet gælder for alle målgrupper.

Vi er rigtig godt i gang, men fokus er nu at komme ud til endnu flere borgere for at kunne se den fulde effekt. Med en større målgruppe forventes et større UO-provenu og der arbejdes fortsat på at realisere provenu på servicerrammen og på særlige driftsområder. Såfremt det estimerede potentiale ikke kan realiseres, vil eventuelt resterende provenukrav fordeles efter en servicerrammefordelingsnøgle.

For et detaljeret overblik over fremdrift, potentiale, effekt og økonomi i de enkelte delprojekter henvises til bilag 1.

Fra Sammenhængende Borgerforløb til Sammenhængsreform

Fra 2020 og frem vil erfaringer fra projekterne og de tværgående samarbejder indgå i arbejdet med Sammenhængsreformen (jf. principaftale af december 2018 mellem Regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Alternativet og Socialistisk Folkeparti). Kernen i reformen er en ny og samlet hovedlov, der går på tværs af syv sektorlove på de store velfærdsområder. Social-, beskæftigelses-, uddannelses-, og sundhedsområdet tænkes med reformen bedre sammen.

Formålet med reformen er ifølge regeringen et opgør med den siloopdeling, som medfører frustration for både borgere og medarbejdere. Det resulterer i, at der investeres mange ressourcer med for lille effekt. Sammenhængsreformen forventes politisk behandlet efter sommerferien 2019 med vedtagelse februar 2020 og ikrafttrædelse den 1/7 2020.

Med Sammenhængende Borgerforløb har vi taget et stort skridt i retning af at skabe bedre sammenhæng for borgerne. Arbejdet med Sammenhængsreformen skal derfor ses som det næste naturlige skridt i denne udvikling. Vi vender tilbage til udvalgene med en plan for arbejdet med Sammenhængsreformen, når flere detaljer er kendt.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Der forventes en positiv effekt på beskæftigelsen i Udsatte Familier. Det sker blandt andet ved at øge beskæftigelsen for forældre med anbragte børn og forældre, hvis familie gennemgår familiebehandling. Ligeledes er det et mål, at flere borgere med sindslidelse kommer i uddannelse eller job.

Flere borgere er sunde og trives

Projektet forventes at have en positiv effekt på borgernes fysiske og psykiske sundhedstilstand. Det sker blandt andet i projektet vedrørende borgere med sindslidelse, borgere med erhvervet hjerneskade og fysisk funktionsnedsættelse og Nyt Snit.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Der forventes en positiv effekt for de børn, der er en del af Udsatte Familier, når der arbejdes helhedsorienteret med hele familiens situation på tværs af familie- og beskæftigelsesområderne.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Der forventes en positiv effekt på livskvaliteten for blandt andet borgere, der er en del af overgangsprojektet for unge med handicap. Det sker blandt andet ved at skabe en større sammenhæng i de tilbud, kommunen har for borgeren før og efter, de fylder 18 år.

Bilag

Bilag 1 - afrapportering til politiske udvalg juni 2019 2

Punkt 8: Status på Sammenhængende borgerforløb

29.00.00-A00-21-19

Resume

Økonomiudvalget besluttede, som en del af rammeudmeldingen til budget 2016, at starte Sammenhængende Borgerforløb op som et udviklingsprojekt.

Sammenhængende Borgerforløb er et tværgående projekt mellem Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget. Det overordnede projekt består af en række delprojekter for specifikke målgrupper, der går på tværs af de tre forvaltninger (der henvises til punkt 6 på dagens dagsorden). Der er også en række interne projekter i de enkelte forvaltninger under Sammenhængende Borgerforløb, som følgende sag omhandler.

For Ældre- og Handicapforvaltningen drejer det sig om fire projekter:

1. Borgerne kommer til os/vi kommer til borgerne digitalt
2. Øget brug af videokommunikation på §83-området
3. Kommunikationsløsninger på §85-området
4. Tidlig opsporing af begyndende sygdom (TOBS)

Samlet set er der god fremdrift i projekterne. Der arbejdes med udvikling og implementering af værdi- og kvalitetsskabende løsninger. Som det fremgår af følgende status for de enkelte projekter, kan projektet 'Kommunikationsløsninger §85' blive udfordret på deres provenurealisering, men tilsvarende forventes der at være et merpotentiale for projektet 'Videokommunikation §83'. Der vil være en opmærksomhed på, på tværs af projekterne, at afdække merpotentiale i ét projekt som kan afhjælpe udfordringer i et andet projekt således, at det samlede provenu baseres på de fire projekter med en eventuel mindre omfordeling mellem projekterne.

Provenuet for 2019 er udmøntet, og det forventes, at det samlede provenu for de fire projekter på 6,8 mio. kr. til 2020 realiseres.

Skemaet giver et overblik over de fire projekters provenu:

Projekter	2019	2020	2021
Borgerne kommer til os	1.000.000	1.648.000	1.648.000
Video §83	700.000	1.052.000	1.052.000
Kommunikationsløsninger §85	600.000	2.100.000	2.100.000
TOBS	1.500.000	2.000.000	2.000.000
I alt	3.800.000	6.800.000	6.800.000

1. Borgere kommer til os/vi kommer til borgerne digital

Formålet er at bidrage til øget livskvalitet, selvstændighed og fleksibilitet i borgernes rehabiliteringsforløb gennem anvendelsen af digitale og velfærdsteknologiske løsninger i kommunikation, indsatser, kontakt mv. med borgere og pårørende. Succeskriterierne for projektet er en stigning i borgere/pårørendes brug af digitale og velfærdsteknologiske løsninger i kontakten med forvaltningen samt en reduktion af sagsgange ved hjælp af brugervenlige, digitale løsninger.

Der fokuseres i projektet særligt på digitale selvbetjeningsløsninger. Det undersøges, om nuværende selvbetjeningsløsninger kan optimeres, og om der findes fagområder, hvor der kan laves nye selvbetjeningsløsninger og/eller selvscreeninger, så borgere/pårørende hurtigt kan få afklaring på, om de er i målgruppen for en given indsats.

Aktuel status

I 1. kvartal 2019 er der afholdt opstartsmøder, workshops og opfølgingsmøder i de involverede afdelinger. Der er udarbejdet et bruttokatalog over mulige områder for digitale løsninger i kontakten med borgere og pårørende. Kataloget kvalificeres og prioriteres på nuværende tidspunkt i samarbejde med ledere og de involverede medarbejdere. Der er igangsat opbygning af nye, digitale selvbetjeningsløsninger på udvalgte områder.

Forventet plan for resten af 2019

Kvalificering og prioritering af øvrige initiativer fra bruttokataloget samt tidsplan for igangsætning af de enkelte initiativer færdiggøres i løbet maj 2019, hvorefter nye løsninger bygges henover den resterende del af 2019.

Økonomi og gevinstrealisering

Det samlede provenu for projektet på 1,0 mio. kr. i 2019 er udmøntet til relevante budgetområder. Der forventes en stigning med 0,6 mio. kr. i 2020, hvilket vil give et samlet provenu på 1,6 mio. kr. Stigningen på 0,6 mio. kr. udmøntes til nærmere fordeling i 2020.

2. Øget brug af videokommunikation på §83-området

Formålet med projektet er at implementere videokommunikation som erstatning for nogle af de fysiske besøg indenfor §83 området. Det forventes at skabe et mere fleksibelt tilbud med samme faglige kvalitet mens tidsforbrug reduceres i forhold til den traditionelle måde at levere indsatsen på. Projektet har fokus på omlægning af besøg inden for blandt andet væskeindtag, påmindelse om/se at medicin bliver indtaget mm.

Aktuel status

På baggrund af erfaringer med implementeringen af videokommunikation i 2017 og 2018, blev det i efteråret 2018 besluttet at afprøve leverandørinvolvering i implementeringen samt at afprøve endnu en teknologisk løsning. Dette med henblik på at skabe læring om implementeringen samt grundlag for sammenligning af løsninger. Afprøvningen af løsninger med leverandørinvolvering er forløbet planmæssigt i 2019.

Indsatsen har aktuelt berørt 8 ud af 15 udkørende grupper. Ud fra disse 8 grupper, er der aktuelt over 100 aktive borgere på videokommunikation. Den sideløbende afprøvning af videoløsninger afsluttes i juni måned, hvorefter der træffes beslutning om det fremtidige leverandørvalg.

Forventet plan for resten af 2019

Der arbejdes videre med at implementere den valgte løsning i de resterende udkørende grupper med henblik på at nå årets måltal på 200 borgere på videobesøg.

Økonomi og gevinstrealisering

Provenuet på 675.000 kr. i 2019 er realiseret og udmøntet til relevante budgetområder. Der er planlagt en provenustigning til 1.052.000 mio. kr. i 2020. Stigningen i provenu til 2020 udmøntes efter samme fordeling, som provenuet i 2019. Projektet har forventeligt et større potentiale, som skal udfoldes nærmere frem mod 2021.

3. Kommunikationsløsninger på §85-området

Projektet skal bidrage til øget livskvalitet, selvstændighed og fleksibilitet i borgernes rehabiliteringsforløb gennem anvendelsen af digitale og velfærdsteknologiske løsninger i kommunikation, indsatser, kontakt mv. med borgerne. Formålet med projektet er at undersøge om videokommunikation, apps eller andet kan erstatte og/eller supplere de traditionelle og ofte fysiske besøg inden for bostøtten på §85-området samt, om det er muligt at reducere tidsforbruget.

Aktuel status

Den planlagte behovsafdækning er gennemført, og på den baggrund er der udarbejdet et katalog med forskellige mulighedsrum og potentialer. På den baggrund tegner der sig tre primære spor i projektet:

1. Videokommunikation og afprøvning af forskellige digitale løsninger til dette
2. Borgerne kommer til os
3. Øvrige digitale muligheder og løsninger til kommunikation og støtte (fx sikker SMS, påmindelser Virtual Reality træning mv.)

I relation til disse tre spor er der gennemført en afdækning af mulige digitale løsninger. Fælles for de tre spor er, at projektet er i en overgang fra 'sete behov' til egentlig afprøvning af nye tilgange, teknologier mv.

Forventet plan for resten af 2019

Nærmere beskrivelse af pilotafprøvninger indenfor de tre spor udarbejdes i juni måned med henblik på mulig pilotafprøvning i efteråret 2019.

Økonomi og gevinstrealisering

Provenuet på 600.000 for 2019 er udmøntet mellem relevante budgetområder. Stigningen i provenuet til samlet 2,1 mio. kr. i 2020 realiseres, men det anses på nuværende tidspunkt for vanskeligt at opnå gennem direkte gevinstrealisering.

Tidlig opsporing af begyndende sygdom (TOBS)

Formålet med TOBS er gennem en faglig indsats at sikre, at begyndende sygdom ikke udvikler sig.

Med TOBS er der fokus på:

- Hverdagsobservationer som fundament for at kunne iagttage og opspore forandringer hos borgerne
- Systematisk og rutinemæssige tilgang til måling af vitale værdier hos borgerne (puls, blodtryk, temperatur, bevidsthedsgrad og respirationsfrekvens)
- Triagering, som er en metode til hurtigt at kunne identificere ændringer i den enkelte borgers tilstand, så der kan reageres så tidligt som muligt.

Aktuel status og forventet plan for resten af 2019

På baggrund af implementering af TOBS på dele af 'forløb vedvarende' i 2018, blev det i januar 2019 besluttet at implementere TOBS på hele 'forløb vedvarende' samt på de øvrige forløb efter en nærmere præcisering af relevante delområder/delmålgrupper.

Den samlede implementering i 'forløb vedvarende' er igangsat med fokus på genbesøg hos arbejdspladser, som tidligere har arbejdet med TOBS, samt opstart og implementering på alle øvrige arbejdspladser.

For de øvrige forløb er den faglige afklaring igangsat, og implementering af TOBS på relevante arbejdspladser startes op efter sommerferien. Det forventes gennemført i løbet af 2. halvår 2019.

For delmålgrupper eller arbejdspladser, hvor der kan være faglig uklarhed om, hvorvidt målgruppen kan have gavn af TOBS-tilgangen, vil mindre prøvehandlinger blive igangsat. Det vil ligeledes foregå i 2. halvår af 2019.

Økonomi og gevinstrealisering

Det samlede provenu for TOBS på 1,5 mio. kr. i 2019 bliver realiseret og udmøntes til relevante budgetområder. Stigningen med 0,5 mio. kr. til samlet 2,0 mio. i 2020 udmøntes efter samme fordeling.

Bilag

Bilag - ÆHF segmenter Sammenhængende Borgerforløb 2019 juni 2019

Punkt 9: Aktuelle sager

00.00.00-A00-613-18

Resume

- Fangelvej.
- Hjallesø Plejecenter.